

Čo môžete urobiť VY?

Všetci sa môžu zapojiť do hnutia na podporu zodpovedného rybolovu. Obzvlášť spotrebiteľia majú kúpnu silu na formovanie odvetvia a podporu zmeny. Spolu môžeme zabezpečiť, aby sme svojim deťom a vnúčatám zanechali hrdé dedičstvo – pulzujúce moria oplývajúce životom.

© Getty Images

AK CHCETE

PODPORIŤ TRVALO UDRŽATELNÉ RYBNÉ HOSPODÁRSTVO, ZVÁŽTE TIETO RADY PRI NÁKUPE RÝB:

ZISTITE SI VIAC INFORMÁCIÍ O RYBÁCH, KTORÉ NAKUPUJETE
Odkiaľ ryby pochádzajú? Je ich populácia ohrozená alebo je v bohatom počte? Majú správnu veľkosť?

OBJAVTE NOVÉ CHUTE

Kupujete stále ten istý druh rýb? Vysoký dopyt po niektorých druhoch rýb a morských potravinových výrobkoch môže viesť k nadmernému rybolovu. Naproti tomu mnohé druhy, ktoré sú menej známe, sa vyskytujú v dostatočných zásobách. Prekonnajte svoje pochybnosti a vyskúšajte pre zmenu niečo nové. Váš predajca rýb vám poradí, ako ich pripraviť.

© iStockphoto

JEDZTE RYBY

Ryby a morské potravinové produkty predstavujú za podmienky starostlivého riadenia obnoviteľný zdroj. Ryby a morské potravinové produkty sú dôležitou súčasťou výživy, bohatou na vitamíny a minerály, a sú hlavným zdrojom omega-3 mastných kyselín. Konzumácia rýb môže chrániť pred množstvom chorôb, od rakoviny až po ochorenia srdca, od depresie až po artritídu.

NAKUPUJTE TRVALO UDRŽATELNÉ MORSKÉ POTRAVINOVÉ PRODUKTY

Opýtajte sa vášho predajcu rýb, maloobchodného predajcu alebo prevádzkovateľa reštaurácie na ryby, ktoré predávajú, alebo si ich vyhľadajte v príručke o morských produktoch. Niekoľko organizácií vydáva príručky pre rôzne krajiny EÚ obsahujúce zoznam odporúčaných morských produktov, ktoré možno kúpiť v supermarketoch.

PODPORUJTE ZODPOVEDNÝ RYBOLOV

Nákupom trvalo udržateľných morských potravinových produktov podporíte tých rybárov, ktorí dbajú na životné prostredie a chcú ochraňovať zdroje pre budúcnosť.

Často kladené otázky

AKÝ VÁŽNY JE TENTO PROBLÉM?

Veľmi vážny. Celkovo sú tri zo štyroch populácií postihnuté nadmerným rybolovom, 82 % populácií v Stredozemnom mori a 63 % populácií v Atlantickom oceáne.

ČO JE TRVALO UDRŽATELNÝ RYBOLOV?

Rybolov je trvalo udržateľný vtedy, keď sa neohrozuje prirodzená reprodukčná schopnosť populácií rýb. Morské potravinové produkty sú obnoviteľný zdroj. Treba ho len náležite spravovať.

ČO SÚ TO ODVRHNUTÉ ÚLOVKY?

Odvrhnuté úlovky sú nežiaduce ryby a iné živočíchy, ktoré sa chytia do rybárskych sietí a hádžu sa z lodí späť do mora. Obvykle mŕtve alebo zranené odvrhnuté úlovky predstavujú plytvanie morským životom.

KEDY NADOBUDNE REFORMA ÚČINNOSŤ?

Nové pravidlá nadobudnú účinnosť po tom, čo budú vlády členských štátov EÚ a Európsky parlament hlasovať o návrhoch. Realizácia však bude prebiehať postupne, aby sa odvetvie mohlo adaptovať a priniesť výsledky. Reforma však stanoví jasné lehoty.

ČO JE TO AKVAKULTÚRA?

Akvakultúra je morský alebo sladkovodný chov rýb, mäkkýšov a kôrovcov.

ČO MÔŽEM UROBIŤ PRE PODPORU TRVALO UDRŽATELNÉHO RYBOLOVU?

Opýtajte sa vášho predajcu rýb, odkiaľ ryby pochádzajú. Môžete si tiež zistiť informácie o stave populácií rýb v príručkách o morských produktoch. Vyberajte si rôzne druhy rýb a uprednostňujte morské produkty, ktoré zaručene pochádzajú z dobre spravovaných zdrojov.

MAL/A BY SOM JESŤ MENEJ RÝB?

Nie, ale mohli by ste meniť druhy rýb, ktoré jete. Objavte nové chute a recepty. Zistíte, že všetky ryby sú chutné a ľahko sa pripravujú.

ZISTITE VIAC

Viac informácií o kampani na zmenu rybolovu v EÚ nájdete na webovej stránke Vyber si svoju rybu:

www.vybertesisvojurybu.eu

KL-31-11-191-SKC

Ako si vyberáte vy?

NAKUPUJTE PREZIERAVO: PRI VÝBERE RÝB BERTE OHLAD NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A BUDE ICH STÁLE DOŠŤ.

EURÓPSKA KOMISIA

Nová vízia pre európske moria

Nemôžeme viac prehliadať skutočnosť: priamym dôsledkom nadmerného rybolovu je ubúdajúce množstvo rýb v moriach. Rybári vykladajú zlomok z toho, čo boli schopní uloviť pred 20 rokmi, a populácie z roka na rok klesajú. Niektoré druhy totiž nie sú schopné rozmnožovať sa dostatočne rýchlo na udržanie svojho stavu: 93% populácie tresky v Severnom mori sa uloví skôr, než sa stihne rozmnožiť.

Úsilie vynaložené v minulosti na vyriešenie tohto problému zjavne nebolo dostatočne dôsledné. V súčasnosti Európska komisia v rámci veľkej reformy spoločnej rybárskej politiky EÚ stanovila radikálny nový prístup k spôsobu, akým lovíme ryby. Podľa nových plánov sa rybolov bude riadiť udržateľnejším spôsobom, aby sa mohli populácie rýb obnovovať. To znamená rešpektovanie schopnosti jednotlivých druhov rozmnožovať sa a obmedzenie rybolovných činností v niektorých oblastiach.

© Lionel Flagell

© Getty Images

Zároveň budú zakázané plytvanie potravinovými zdrojmi a hospodárske straty spôsobené odhadzovaním neželaných rýb do mora, tzv. odvrhnuté úlovky. Rybári budú povinní vyložiť všetky ryby, ktoré ulovia.

Okrem toho sa bude rozvíjať akvakultúra s cieľom podporiť výrobu morských potravinových produktov a poskytnúť nové príležitosti odvetviu rybného hospodárstva.

Ako spotrebiteľia môžeme všetci prispieť k úspechu tohto nového prístupu prostredníctvom informovaných rozhodnutí o tom, aké ryby kupujeme. Vďaka tejto reforme budeme mať tiež lepšie informácie o morských potravinových výrobkoch, aby sme si mohli vyberať ryby, ktoré pochádzajú z trvalo udržateľných zdrojov.

MORIA SÚ NAŠIM SPOLOČNÝM ZDROJOM. AK SPOJÍME SILY, MÔŽEME ICH OCHRÁNIŤ PRE BUDÚCNOSŤ.

Budúcnosť pre ryby a rybárov

Zmena spôsobu, akým lovíme ryby, prinesie dlhotrvajúci prospech pre spotrebiteľov, rybárov, ako aj životné prostredie.

Ukončenie nadmerného rybolovu umožní obnovu a rozvoj populácií rýb. Po určitom čase budú rybári loviť väčšími dospelé a väčšie ryby. Odvetvie bude opäť prosperovať a bude ponúkať atraktívne možnosti zamestnania pre mladých ľudí v pobrežných spoločnostiach. Zamestnanci v tomto odvetví budú užšie zapojení do prijímania rozhodnutí a menej závislí od verejných dotácií.

© Getty Images

Zreformovaná spoločná rybárska politika sa bude zameriavať na dlhodobé výsledky. Samotné odvetvie rybného hospodárstva bude prijímať viac rozhodnutí a bude poverené riadením trvalej udržateľnosti zdrojov. Pre tých, ktorí lovia ryby zodpovedne, budú určené finančné stimuly a tí, ktorí tak nelovia, budú sankcionovaní. Účinnejšie monitorovanie a presadzovanie pomôžu sektoru opäť si získať dobré meno.

© Getty Images

Silnejší sektor akvakultúry posilní potravinové zásobovanie v Európe a zníži závislosť od dovážaných morských potravinových produktov. Nové zručnosti a technologické inovácie umožnia sektoru napredovať, vďaka čomu sa z Európy stane kľúčový hráč v globálnom priemysle.

Tí z nás, ktorí kupujú a jedia ryby, to budú môcť robiť s dôverou, lebo budú vedieť, že naše morské potravinové produkty pochádzajú z dobre riadeného rybného hospodárstva. Budeme mať príležitosť vyberať si vysokokvalitné potraviny, vyrábané miestne, vďaka jasnejšiemu označovaniu potravín so všetkými informáciami o pôvode produktu.

Od mora po tanier – spotrebiteľ je dôležitý

Viacero maloobchodných predajcov a majiteľov reštaurácií už prijalo kroky na nákup trvalo udržateľných morských potravinových produktov pre svojich zákazníkov.

„Obchodný sektor je odhodlaný zohrávať aktívnu úlohu pri dosahovaní trvalo udržateľného a riadne spravovaného zásobovania rybami, ktoré by malo maloobchodným predajcom umožniť uspokojiť zvyšujúci sa dopyt spotrebiteľov po zdravých rybách a akvakultúre priaznivejších pre životné prostredie.“

Xavier Durieu, generálny tajomník EuroCommerce

„Chceme uchovať populácie rýb v moriach pre naše deti. Zmeny potrebne na to, aby bol rybolov trvalo udržateľný, budú jediným spôsobom, s ktorým sa odvetvie môže vyrovať. Odkedy rozdávame letáky, mnohí naši spotrebiteľia začali skúšať rôzne druhy rýb.“

Scott McMaster, The Chip Box, obchod s rybami a hranolčekmi, Stewarton, Škótsko
Víťaz ceny Dobrý úlovok 2010 „Good Catch Prize“ udelenej spoločnosťou Marine Conservation Society

© Getty Images

© Getty Images

„Osemdesiatosem percent respondentov v našom prieskume uviedlo, že je dôležité, aby rybie produkty predávané v Európskej únii pochádzali z populácií, ktoré sa nelovia nadmerne. Európska únia by ako štvrtý najväčší producent výrobkov rybolovu a akvakultúry mala zvrátiť trend nadmerného rybolovu a slúžiť ako príklad.“

Louise Hill, WWF